

Nihai tüketiciye yapılan satışlar için tanzim edilen faturalarda T.C. Kimlik Numarası'nın bulunup bulunmayacağı ve internet üzerinden yapılan satışlarda toplu fatura ve gider pusulası düzenlenip düzenlenmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2061
Tarih	18.11.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-2061

18/11/2011

Konu : Nihai tüketiciye yapılan satışlar için tanzim edilen faturalarda T.C. Kimlik Numarası'nın bulunup bulunmayacağı ve internet üzerinden yapılan satışlarda toplu fatura ve gider pusulası düzenlenip düzen

İlgide kayıtlı dilekçenizde, telefon ve elektronik posta yoluyla alınan siparişler doğrultusunda kargo aracılığıyla kitap dağıtımı ve pazarlaması yaptığınız, gönderilen kitapların beğenilmemesi halinde bunları iade aldığınız, müşterilerinizin genellikle T.C. kimlik numarasını söylemekten kaçınmaları nedeniyle faturalara ve gider pusulaları dolayısıyla muhtasar beyannameye müşterinin T.C. kimlik numarasını yazamadığınız ayrıca çok sayıda müşteriye hizmet verilmesi nedeniyle tek tek fatura ve gider pusulası düzenlemenin zahmetli olduğu belirtilmekte, nihai tüketicilere yapılan satışlara ilişkin

düzenlenen faturalarla, gider pusulası dolayısıyla muhtasar beyannameye tüketicinin T.C. kimlik numarasının yazılıp yazılmayacağı, yapmış olduğunuz satışlara ve iade edilen mallara ilişkin toplu fatura ve gider pusulası düzenlenip düzenlenemeyeceği, tamamı telefon ve internet üzerinden yapılan satışlar için ödeme kaydedici cihaz kullanma zorunluluğunuzun bulunup bulunmadığı hususunda Başkanlığımız görüşleri talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 229'uncu maddesinde fatura tarif edilmiş, 230'uncu maddesinde de faturada bulunması gereken asgari bilgiler sayılmıştır.

Aynı Kanun'un 232'nci maddesinde ise tüccarların sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunların da fatura istemek ve almak mecburiyetinde olduğu belirtilmiştir.

Mezkur Kanun'un 231'inci maddesinin (6) numaralı bendinde "Bu Kanun'un 232'nci maddesinin birinci fıkrasına göre fatura düzenlemek zorunda olanlar, müşterinin adı ve soyadı ile bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumludur. (Ancak bu sorumluluk, aynı maddenin ikinci fıkrasının uygulandığı halleri kapsamaz.) Fatura düzenleyenin istemesi halinde müşteri kimliğini ve vergi dairesi hesap numarasını gösterir belgeyi ibraz etmek zorundadır." hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanun'un 234'üncü maddesinde; tüccarların vergiden muaf esnafa, yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulasının vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmünde olduğu, bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya içinde tanzim edileceği ifade edilmiştir.

Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur.

Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.

Öte yandan, 54 Seri No'lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'nin (B) bölümünün Satılan Malın İade Edilip Değiştirilmesi, Ödenen Bedelin İade Edilmesi, Değer Kaybının Bedelden İndirilmesi başlıklı bir numaralı bendinin ikinci fıkrasında, "Tüketiciler tarafından malların iade edilip bedellerinin geri verilmesinin istendiği durumlarda, satıcı tarafından ödenen bedellerin katma değer vergisi dahil tutarları tüketiciye iade edilecektir. Satıcılar işlemlerinin düzeltilmesi için iade edilen mal nedeniyle gider makbuzu düzenleyecekler ve tüketiciden iade edilen mala ait fatura ve benzeri belgeyi bu makbuz ekinde geri alacaklardır. Gider makbuzunda iade edilen malın katma değer vergisi satış bedelinden ayrı gösterilecek ve bu miktar indirim konusu yapılmak suretiyle işlem düzeltilecektir." açıklaması yer almaktadır.

Diğer taraftan, 3 Seri No'lu Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliği'nin 1.1 Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı Olan Kişiler başlıklı bölümünde,

"Vergi kimlik numarası almış olan Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan gerçek kişilerin vergi kimlik numaraları ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarının eşleştirilmesi sonucunda, vergi dairesi kayıtlarında Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan gerçek kişilerin vergi kimlik numaralı onbir haneli rakamdan oluşan Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasına dönüştürülmüş olup 01/07/2006 tarihinden itibaren vergi dairelerince fiilen Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası kullanılmaya başlanılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan gerçek kişiler için vergi kimlik numarası olarak Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasının kullanılmaya başlanıldığını tarihten itibaren belgelerde vergi kimlik numarası satırına onbir haneli Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası yazılacaktır." açıklamalarında bulunulmuştur.

Ayrıca 385 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin " Kapıdan veya Mesafeli Sözleşme Düzenlenerek Yapılan Satışlarda İade İşlemlerinde Belge Düzeni" başlıklı (4) numaralı bölümünde "Bundan böyle, sadece kapıdan ve mesafeli sözleşmeler düzenlenerek yapılan satışlara ilişkin iade işlemleri için Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 257'nci maddesinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden iade bölümünün yer alacağı bir faturanın düzenlenmesi ve en az iki örneğinin müşteriye malla beraber gönderilmesi uygun görülmüştür. Söz konusu faturanın alt kısmına açılacak iade bölümünde; - Malı iade edenin adı soyadı, adresi, imzası - İade edilen mala ilişkin cins, miktar, birim fiyat ve tutar yer alacaktır.

Bu şekilde düzenlenen fatura malla beraber müşteriye gönderildiğinde müşteri malı iade etmek isterse iadeye ilişkin bölümü dolduracak ve iki örnek olan faturanın bir örneğini mal ile birlikte malı satana geri gönderecek, bir örneği kendinde kalacaktır." düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda yer alan Kanun hükümlerinden ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, mezkur Kanun'un 232'nci maddesi uyarınca fatura düzenlemek ve almak zorunda olan mükellefler, münhasıran bu maddenin birinci fıkrasında sayılanlara düzenledikleri faturalarda, müşterinin ad ve soyadı ile bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumludurlar. Ayrıca, aynı maddenin birinci fıkrasında sayılanlara fatura düzenlemesi halinde, bu belgelerde vergi kimlik numarası veya T.C. kimlik numarası bilgisine yer verilmesi zorunludur. Ancak, bu belgelerin mezkur fıkra da sayılmayanlara, örneğin **nihai tüketicilere düzenlenmesi halinde vergi kimlik numarası veya T.C. kimlik numarası bilgisine yer verilme zorunluluğu bulunmamaktadır.**

Öte yandan, fatura 229'uncu madde hükmünden de anlaşılacağı üzere müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere düzenlenen bir vesika olduğundan her mükellef için ayrı ayrı düzenlenmesi, gider pusulasının da aynı şekilde her bir iade işlemi için her mükellef için ayrı ayrı düzenlenmesi

gerekmektedir.

Buna göre, internet üzerinden veya telefonla almış olduğunuz siparişlere istinaden kargo ile müşterilere kitap satışlarınızda, her bir sipariş için sevk irsaliyesi ile fatura veya irsaliyeli fatura düzenlemeniz gerekmektedir. Bu faturaların 385 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde izah edildiği şekilde iade bölümü içerecek şekilde düzenlenmesi ve kitapların beğenilmeyip geri gönderilmesi halinde, müşterinizin açıklandığı şekilde işlem yapması icap etmektedir. Ayrıca, nihai tüketicilere yapmış olduğunuz satışlar dolayısıyla tanzim edeceğiniz faturada müşterilerinizin TC kimlik numarasının bulunması mecburi değildir. Diğer taraftan kitap iade eden müşterileriniz adına yapılan ödemelerden herhangi bir vergi tevkifatı yapılması söz konusu olmadığından, bu ödemelere muhtasar beyannamede yer verilmeyecektir

Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında 3100 sayılı Kanun'la perakende mal satan veya hizmet ifa eden birinci ve ikinci sınıf tacirlere, Vergi Usul Kanunu'na göre fatura kullanma mecburiyetinde bulunmadıkları satışları için ödeme kaydedici cihazları kullanma zorunluluğu getirilmiştir.

Buna göre, toptan satışlarınız ve internet üzerinden yapılan satışlar haricinde herhangi bir emtia satışı yapmamanız, satış bedellerini büronuzda tahsil etmemeniz, tahsilatlarınızı banka aracılığıyla veya elektronik yollarla almanız ve satışlarınızda fatura veya perakende satış fişi düzenlemek şartıyla ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetiniz bulunmamaktadır. Diğer taraftan, bu tür satışlar yanında işyerinizden müşterilerinize doğrudan satış yapmanız halinde Vergi Usul Kanunu'nun 232'nci maddesine göre fatura düzenleme haddinin altında kalan satışlarınızı belgelendirmek için ödeme kaydedici cihaz kullanmanız gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

